

REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E MJEDISIT
AGJENCIA KOMBËTARE E MJEDISIT

Nr. 663 Prot.

Tiranë, më 24.04.2015

Nr. Identifikimi 192

Vendimi 17

DEKLARATË MJEDISORE

Në mbështetje të Ligjit Nr. 10 440, datë 7.7.2011 “Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis”, dhe VKM Nr. 13, datë 04.01.2013 “Për miratimin e rregullave, të përgjegjësiive e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis”, dhe me propozim të Agjencisë Kombëtare të Mjedisit, Ministri

VENDOSI :

Lëshimin e Deklaratës Mjedisore për **Zhvilluesin** me të dhënat si më poshtë:

Person juridik: “Çinar-San Tiran Branch” me LC- 2092
Nr. NIPT-i: L22124014S
Adresa e selise: Pallati Fitnes Nobis, Kulla F, Rruga “Sami Frashëri”, Tiranë
Personi përgjegjës: Yuksel Çinar

Për të zhvilluar projektin “**Ndërtim i HEC-it Poçem**”

Bazuar në Ligjin Nr. 10 440, datë 7.7.2011 “Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis”, Shtojca 1 pika 15. Diga dhe instalime të tjera, që janë projektuar për të penguar daljen e ujit ose për të depozituar ujin në mënyrë të përhershme, ku një masë e re ose shtesë uji e penguar ose e depozituar është mbi 10 milionë m³.

Vendodhja: Fshati Poçem, Komuna Kutë, Rrethi Mallakastër, Qarku Fier.

Të dhënat teknike:

- Tipi: Digë me rezervuar të madh
- Kuotat e shfrytëzimit: 34-72 m asl
- Sipërfaqja rezervuarit: 23.5 km²
- Volumi i rezervuarit: 295 mil m³
- Fuqia instaluar: 102.2 MW
- Energjia e prodhuar: 366.8 GWh
- Kosto investimi: ≈ 160,1 Euro

(Bashkangjitur aneksi me planin e vendosjes së objektit)

Bazuar në pikën 2 të nenit 12 të ligjit nr. 10 440, datë 07.07.2011 “Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis”, më poshtë po listojmë:

1. Qëndrimin e Drejtorive Teknike

- *Drejtoria e Pyjeve* : Subjekti “Cinar- San Tiran Branch”, me aktivitet “Ndërtim i Hec-it Pocem”, shprehemi se mbështetur në hartën zyrtare të Zonave të Mbrojtura, bazuar në koordinatat e dhëna nga subjekti në VNM-në paraprake, ST1, ST3,RR3,SK2, dhe Aksi i Digës Pocem ndodhen në lumin e Vjosës; ST2;RR2, RR4, SK3, SK4 ndodhen në komunën Vllahinë në kufi; RR1, SK1 ndodhen në komunën Kute. Koordinatat e dhëna ndodhen në planshetën K-34-124-C-b, hartë topografike 1:25000 dhe nuk prekin në zone të mbrojtur.
- *Drejtoria Rajonale e Mjedisit Fier* : Në vijim të zbatimit të Ligjit Nr. 10 440, datë 07.07.2011 “Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis” të Ligjit Nr. 10 431 datë 09.06.2011 “Per mbrojtjen e Mjedisit” I ndryshuar dhe akteve nënligjore në fuqi, Drejtoria Rajonale e Mjedisit Qarku Fier pasi bëri verifikimet e nevojshme në mjediset e aktivitetit dhe të Raportit të Thelluar të Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis nuk vërejtë mangësi.

2. Informacion për procesin e realizuar të konsultimit me publikun

Konsultimi me publikun: Në takim është prezantuar projekti, janë dëgjuar sugjerimet e pjesëmarrësve, të cilat do të meren parasysh nga ana e investitoreve, gjatë kohës së shfrytëzimit. Nga ana e investitoreve iu sigurova të pranishmëve që do të merren të gjitha masat për eliminimin e ndikimeve negative në mjedis, duke mos cënuar jetën e banoreve.

3. Arsyet dhe konsideratat kryesore ku është mbështetur ky vendim:

Zhvillimi i ketij aktiviteti nuk prek apo cenon:

- Zona të mbrojtura
- Fond Pyjor
- Burime ujore te vecanta / jetike
- Objekte kulti, monumente kulture me rendësi fetare, historike, arkeologjike
- Jetën dhe shëndetin e banorëve perreth

4. **Përshkrimin, sipas rastit, të masave kryesore që duhen marrë për të shmangur, reduktuar e, nëse është e mundur, për të korrigjuar efektet negative të rëndësishme**
- 4.1 **Ky objekt të ndërtohet në përputhje të plotë me Kontratën Koncensionare, Planin e Përgjithshëm Vendor dhe Planin e Detajuar Vendor, të miratuar nga organet kompetente (KKT / Bashkia / Komuna) dhe akteve ligjore në fuqi .**
- 4.2 **Kjo Deklaratë është e vlefshme pasi subjekti të paiset Kontrate Koncensionare.**
- 4.3 **Kjo Deklaratë është e vlefshme pasi subjekti të paiset me Leje Shfrytëzimi të burimeve ujore nga KBU përkatëse.**
- 4.4 **Të instalohen të gjithë agregatat e deklaruar në raportin e VNM-së ku përfshihen edhe ato që parandalojnë apo minimizojnë ndikimet në mjedis.**
- 4.5 **Subjekti të kryej aktivitetin vetëm brenda koordinatave të dhëna në relacionin teknik.**

- 4.6 Masa e dheut e gjeneruar nga operacionet e gërmimit gjatë fazës së ngritjes së digës të përdoren për sistemimin e shtratis të rrjedhes ujore.
- 4.7 Në periudhën e verës, për shkak të kohës së thatë, ndërhyrjet të bëhen në mënyrë shumë të kujdesshme.
- 4.8 Të sistemohet shtrati i burimit ujor me dherat dhe inertet që do të gjenerohen nga gërmimi për shtratin e tij.
- 4.9 Të forcohen brigjet e rrjedhës ujore duke mbjellë fidanë të rinj në brigjet e saj paralelisht me ndërtimin e veprës.
- 4.10 Të kontrollohen kushtet teknike të mjeteve të punës në mënyrë periodike për të evituar, parandaluar rrjedhjet e lubrifikanteve dhe hidrokarbureve në mjedis, emëtimin e gazeve dhe zhurmave të tepërta të shkaktuara nga avari teknike të mjeteve.
- 4.11 Ndërtimi i HEC-it të mos dëmtojë vepra dhe infrastrukturën e ujitjes, kullimit dhe objekteve të tjera në afërsi, barriera mbrojtëse, tubacione ujësjellësi kanale etj.
- 4.12 Për asnjë arsye të mos çënohet aktiviteti i përditshëm bujqësor i banorëve përreth, duke minimizuar kështu impaktin social.
- 4.13 Të bëhet kujdes me ruajtjen e ekosistemit ujor, duke mos çënuar në asnjë mënyrë segmentet ujore.
- 4.14 Për asnjë arsye mos të ketë prerje pemësh në mjedisin ku do të kryhen punime.
- 4.15 Të respektohen të gjitha kushtet teknike dhe standartet, për operimin e punës brenda subjektit sipas relacionit të përshkruar në VNM.
- 4.16 Niveli i zhurmave gjatë procesit të ndërtimit të jetë brenda normave të lejuara dhe të punohet në orare kur shqetësimi i banorëve dhe zonave përreth të jetë me ndikim sa më të ulët (jo herët në mengjes dhe jo vonë në mbrëmje).
- 4.17 Të merren masat teknike dhe organizative për zbutjen e ndikimeve në mjedis të gjeneruara nga operacionet e gërmimit dhe gjenerimit të dherave.
- 4.18 Të bëhet rrethimi i zonës ku do të realizohen punimet, për të shmangur hyrjet e pautorizuara të individëve dhe faunës së zonës përreth.
- 4.19 Operacionet për zbatimin e projektit (ndërtimi) të përdorin sa më shumë të jetë e mundur infrastrukturën egzistuese të transportit (rrugën dhe rrjetet egzistuese).
- 4.20 Subjekti të kujdeset për menaxhimi e mbetjeve të krijuara nga veprimtaria, sidomos ato të ambalazhimit (ambalazhe, bidona, kuti, qese etj), duke i transportuar në mënyrë të rregullt në vend grumbullimit e caktura nga njësia vendore.
- 4.21 Të parashikohen dhe merren masa për parandalimin dhe kontrollin e ndotjeve në tokë gjatë fazës së instalimit të pajisjeve teknologjike për ndërtimin e veprave, si derdhje lëndësh ndotëse, vajra lubrifikues, graso, karburante etj.
- 4.22 Të përdoren mjete të kolauduara për ndërtimin dhe zbatimin e projekti, me qëllim evitimin e ndotjeve të mundshme si pasojë e dëmtimit apo avarie të mundshme.
- 4.23 Të kontrollohen kushtet teknike të mjeteve të punës në mënyrë periodike për të evituar, parandaluar rrjedhjet e lubrifikanteve dhe hidrokarbureve në mjedis emetimin e gazeve dhe zhurmave të tepërta të shkaktuara nga avari teknike të mjeteve;
- 4.24 Parkimi i mjeteve dhe ruajtja e makinerive të bëhet vetëm brenda sipërfaqes së kampeve të ndërtimit dhe në vendin e përcaktuar;
- 4.25 Transporti i materialit inert të bëhet me mjete të pastra sidomos nga balta (të pastrohen gommat para daljes në rrugë të asfaltuar), gjatë transportit mjetet transportuese të mbuloohen me mbulesa të cilat parandalojnë rrjedhjet e materialit në rrugë dhe emetimin e pluhrave;
- 4.26 Shërbimi i automjeteve, magazinimi ose mbajtja e mjeteve ndihmëse të punës si pjesë këmbimi për automjete, lubrifikante, goma etj. të bëhen në vende të tilla që të evitohen dhe kontrollojnë ndotjen në mjedis;

-
- 4.27 Të merren masa për të parandaluar rëniet e zjarrit gjatë realizimit të punimeve në terren (shpime, cigare etj) dhe të sigurohen mjetet e nevojshme të ndërhyrjes në rast të rënies së zjarrit (zjarrfikse të lëvizshme, bombula me shkumë, etj);
- 4.28 Të funksionojnë rregullisht të gjithë agregatet teknologjike të mbrojtjes së mjedisit;
- 4.29 Subjekti të ndjek me përpikmëri projektin teknik për të evituar erozionin e tokës, me qëllim ruajtjen e cilësisë së ujrave sipërfaqësore dhe nëntokësore;
- 4.30 Operacionet e ndërtimit të veprës të shmangin në maksimum dëmtimin e tokës dhe pengojnë zhvillimin e proceseve të degradimit mjedisor, si erozionin etj;
- 4.31 Për parandalimin e rrjedhjes së sterileve në drejtim të rrugës , përrrenjve apo proskave të zonës, të bëhet depozitimi i tyre duke ndërtuar mure gabioni, blloqe gurësh të çrregullt ose instalimi i rrjetave metalike në shpatet e malit, si dhe sistemimi i masave të dheut që dalin nga ndërtimi i veprës, me qëllim ruajtjen e cilësisë së ujrave nga ndotjet e mundshme dhe kompaktësinë e formacioneve gjeologjike të zonës.
- 4.32 Masat e dheut që gjenerohen nga punimet ndërtimore duhet të mbahen nën kontroll dhe të mos lejohen të rrëshqasin dhe sedimentojnë në rrjedhat ujore në zonën e ndërtimit, përfshirë edhe shtratin e ujëmbledhës (rrisin turbullirën, dëmtojnë gjendjen natyrale të lumit, etj.) dhe të sistemohen në vendepozitime të paracaktuara në bashkëpunim me qeverisjen vendore.
- 4.33 Të vendoset sinjalistika paralajmëruese përgjatë kantierit të punimeve me qëllim shmangien e aksidenteve njerëzore.
- 4.34 Në rast aksidentesh ose defektesh teknologjike që shkaktojnë ndotje të mjedisit, subjekti menjëherë duhet të jap informacion në DRM-në e qarkut përkatës dhe AKM-në, të cilat bëjnë të mundur njoftimin e popullatës që preket nga ky aksident.
- 4.35 Para fillimit të veprimtarisë të trajnohen të gjithë punëtorët e subjektit si dhe të njihen me termat e Deklaratës dhe pasojat e mos-zbatimit të tyre në mjedis dhe në marrëdhëniet e subjektit me organin e dhënies së Deklarates që të evitojnë dhe kontrollojnë ndotjen në mjedis.
- 4.36 Më qëllim mbrojtjen e ekosistemit dhe natyralitetit të përroit në segmentin ku do ndërtohet hidrocentrali shoqëria të lejojë rrjedhjen në shtratin egzistues të lumit dhe burimeve ujore sasinë e ujit minimalisht $Q_{ek} = 35 \%$ të prurjes natyrale të lumit dhe të burimeve. Në stinë të thatë kjo përqindje të jetë më e lartë, në bazë të prurjes së lumit (deri në 100 % të prurjes), duke mos lejuar në asnjë mënyrë që në rrjedhjen e lumit të mos ketë ujë.
- 4.37 Përgjatë gjithë perimetrit dhe sheshit ku kryhet aktiviteti të mbillen kurorë pemësh të larta në mënyrë që të reduktohet impakti negativ në pamjen e zonës.
- 4.38 Për të ruajtur informacionin mbi zbatimin e kushteve të Deklarates, gjatë fazës së ndërtimit të veprës subjekti duhet të përpilojë një regjistër të veçantë për monitorimin e cilësisë së tokës, ajërit dhe ujërave, si dhe prurjen e rrjedhës ujore gjatë 12 (dymbëdhjetë) muajve, të cilin duhet ta vëre në dispozicion të institucioneve shtetërore si dhe të interesuarve të tjerë për përmbajtjen e këtij regjistri.
- 4.39 Të pastrohet menjëherë çdo rast ndotje e mjedisit brenda dhe jashtë objektit si pasojë e aktivitetit.
- 4.40 Të dimensionohen dhe ndërtohen veprat e shuarjes së energjisë së rrymës ujore pas daljes nga kanali me deviacion, me qëllim mbrojtjen e mjedisit dhe minimizimin e erozionit ujqor.
- 4.41 Të bëhet pajisja me tabela informuese dhe drejtuese për shmangien e rreziqeve dhe pasojave me ndikim në mjedis brenda zonës së veprave.
- 4.42 Të hartohet Plani i Përballimit të Emergjencave i plotë dhe i detajuar, para vendosjes në funksionim të veprës dhe të raportohet pranë AKM-së për përmbajtjen e këtij planit.

- 4.43 Të trajnohen të gjithë punonjësit dhe të njihen me termat e Planit të Përballimit të Emergjencave.

Gjatë fazës së rehabilitimit:

- 4.44 Në përfundim të aktivitetit ndërtimor të hidrocentralit të rehabilitohet sipërfaqja e ndikuar nga ndërtimi i tij (rrugë, sheshe për depozitim materiale, kanali i derivacionit).
- 4.45 Para fillimit të operacioneve të ndërtimit të hartohet plani rehabilitimit mjedisor i plotë dhe i detajuar i rehabilitimit të bimësisë dhe territorit ku do të kryen punimet për realizimin e projektit.
- 4.46 Të sistemohet sipërfaqja e shesheve të veprave dhe brigjeve të përroit dhe të bëhet mbjellja e pemëve dhe bimësisë autoktone.
- 4.47 Plani i rehabilitimit mjedisor përfshin zonat ku do të realizohen punime rehabilituese, volumin dhe llojin e punimeve, përfshi dhe afatet kohore të realizimit të punimeve të rehabilitimit.
- 4.48 Duhet të raportojë periodikisht pranë AKM - së për ecurinë e punimeve të rehabilitimit mjedisor.

5. Detyrime të monitorimit dhe raportimit mjedisor gjatë fazes së ndërtimit të veprës:

Monitorimi është procesi i vëzhgimit dhe mbledhjes së të dhënave në mënyrë periodike ose të vazhdueshme mbi fenomenet natyrore që zhvillohen në objekt, si pasojë e ndërtimit të veprës. Vetmonitorimi i veprimtarisë realizohet në bazë të programit individual të monitorimit i cili duhet të trajtojë çështjet e mëposhtme:

- 5.1 Monitorimi i ndotjes akustike si pasojë e punimeve të ndërtimit të veprës
- 5.2 Monitorimi i ndikimeve të veprimtarisë në mjedisin përreth dhe elementë të tij.
- 5.3 Monitorimi i mënyrës së zbatimit të kushteve të Deklaratës
- 5.4 Monitorimi i ecurisë së realizimit të masave të rehabilitimit dhe efektivitetit të tyre.
- 5.5 Monitorimi i rrjedhës natyrore të burimit ujor që përdor hidrocentrali, prurjen ekologjike, si edhe zhvillimin e gjendjen e biodiversitetit.

6. Sanksionet e mundshme:

- 6.1 Për mos respektimin e kushteve të Deklaratës dhe të legjislacionit mjedisor ka sanksione ligjore:
- 6.2 Ndëshkimi administrativ dhe penal i subjektit që nuk zbaton kushtet e Deklaratës
- 6.3 pezullimi i aktivitetit për një afat kohorë.

7. Raportimi i të dhënave mjedisore:

- 7.1 Në zbatim të kërkesave ligjore subjekti duhet të bëjë vlerësimin mjedisor periodik të veprës gjatë fazës së instalimit;
- 7.2 Për të mbajtur informacionin mbi monitorimin, zbatimin e kushteve të Deklaratës subjekti duhet të përpilojë një regjistër të veçantë.
- 7.3 Të dhënat e vetëmonitorimit dhe të zbatimit të kushteve të Deklaratës duhet ta vërë në dispozicion të institucioneve shtetërore, si dhe të interesuarve të tjerë.
- 7.4 Të njoftohet DRM-ja e qarkut përkatës, në çdo kohë, për aksidentet ose emergjencat me ndikim negativ në mjedis.
- 7.5 Gjatë fazës së ndërtimit, për të gjitha termat e mësipërme të Deklaratës, subjekti është i detyruar të dorëzojë pranë AKM-se një relacion shkresorë në mënyrë periodike për mënyrën e zbatimit të kushteve (çdo 6-muaj).

7.6 Në perfundim të punimeve subjekti të dorezoje pranë AKM-se, një relacion ku të pasqyrohen edhe me foto, të gjitha punimet rehabilituese të territorit përreth.

8. Vlefshmëria e Deklaratës:

- 8.1 Ky Deklaratës është i vlefshëm pasi veprimtaria të liçensohet nga institucionet përkatëse.
- 8.2 Mosfillimi i aktivitetit brënda një periudhe dy vjecare sjell për pasojë pavlefshmërinë e Deklaratës për ushtrimin e këtij aktiviteti.
- 8.3 Pavarisist kushteve të Deklarates, veprimtaria është e detyruar të zbatohet kërkesat e legjislacionit mjedisor në fuqi, Ligji. Nr. 10 431, datë 09.06.2011 “Për Mbrojtjen e Mjedisit.
- 8.4 **Për çdo ndryshim në teknologji, operacione të paparashikuara dhe deklaruar në raportin e thelluar të VNM-së subjekti duhet të riaplikojë për procesin e Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis.**

Në bazë të udhëzimit të përbashkët të MM dhe MF nr. 7938, datë 17.7.2014 “Për përcaktimin e tarifave dhe vlerave përkatëse për shërbimet që kryen Ministria e Mjedisit për procesin e VNM-së, ky subjekt ka kryer pagesën 50.000 lekë.

JULIAN BEQIRI

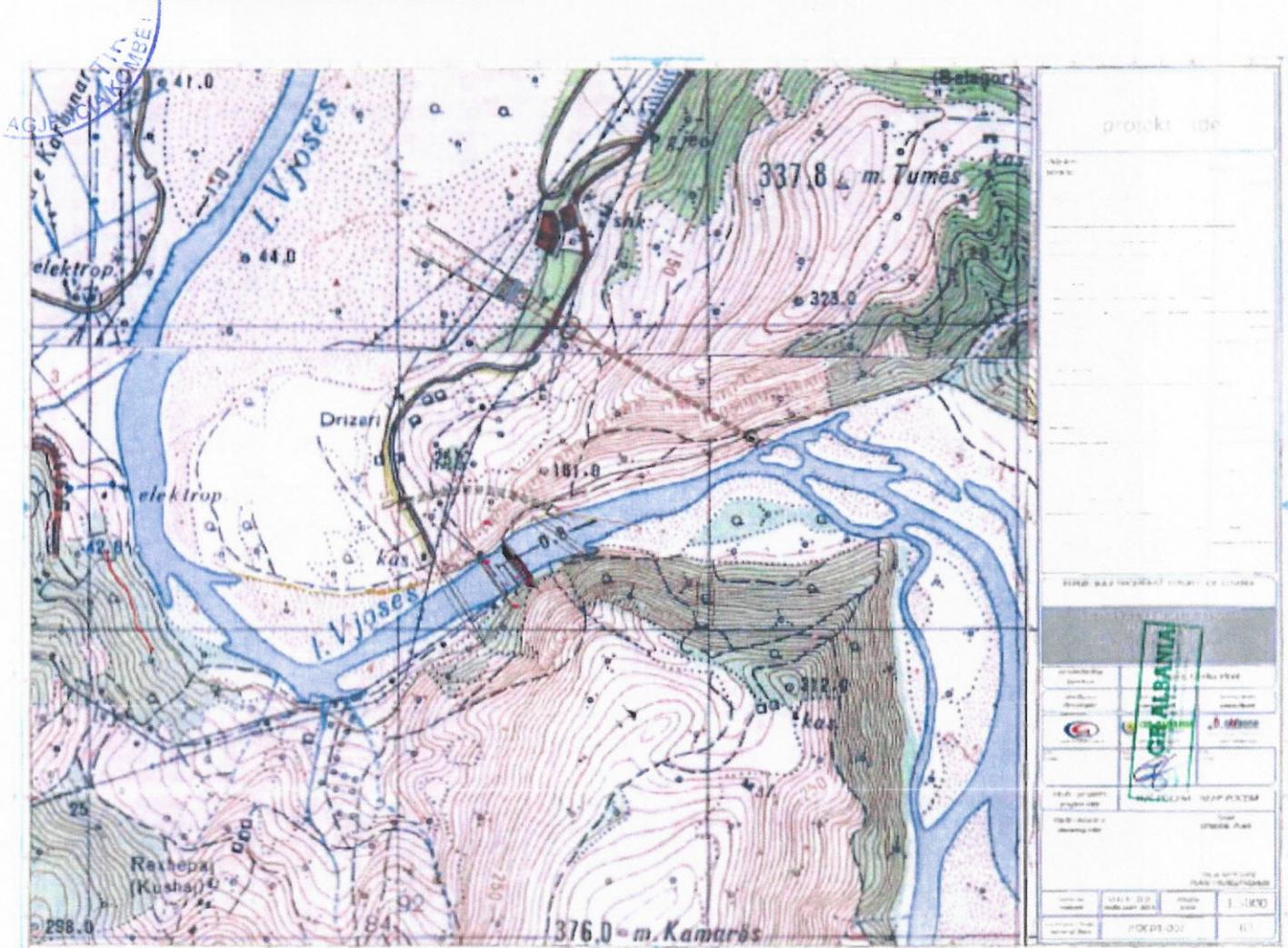
DREJTOR I PËRGJITHSHËM I AKM

MINISTRI

LEFTER KOKA

Aneksi 1. Harta me koordinatat

Piketa	x	y	z
ST 1	392199.483	4483295.183	51.754
ST 2	392296.094	4483149.852	51.818
ST 3	392199.483	4483295.183	51.727
RR 1	392066.403	4483257.976	53.51
RR 2	392184.156	4483026.369	47.62
RR 3	392296.391	4483374.604	69.39
RR 4	392034.932	4482975.477	74.15
SK 1	392313.703	4483437.990	72.88
SK 2	392253.623	4483341.923	68.160
SK 3	392398.587	4483247.652	47.29
SK 4	391825.691	4482747.458	49.720

Figura 3. Harta topografike e zones se rezervuarit te H/C Poçem